

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL

Pe un an Lei 200.-
Pe un jumătate an Lei 100.-
Autorități și instituțiuni Lei 500.-
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA NO. 36

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria No. 36.
Telefon 7-60.

„...prin acțiuni hotărâte, de fiecare zi și organizate în toată țara, acțiuni vrednice de tineretul nostru doritor de mai bine, membrii „Chemării” să traducă în fapte credința lor: **Nație, Țărănime, Rege**”.

(Din articolul D-lui Dr. Al. Vaida-Voevod publicat în „Chemarea” din 11 Ianuarie 1932).

Legiferare

De: DR. EMIL HAȚIEGANU
profesor universitar.

Legiferarea ori-ce s'ar zice, este o artă.

Și este cea mai dificilă, fiindcă operează cu ființe umane și pune în mișcare factori, a căror funcție pe de-a întregul nici-când nu poate fi controlată și calculată.

Legiferarea pretinde în afară de inspirația artistică și simțul realității și posesiunea unui mare capital științific. Legiuitorul dacă vrea să fie la locul său, trebuie să consimtă cu epoca și națiunea sa și nu poate, nu-i

este îngăduit să se scoată din circulațiunea sângelui, care dă viață organismului întreg de stat. Și dacă îi va succede să verse într-o formă plastică misterul ce se ascunde în sufletul poporului, poate să dobândească merite nepieritoare.

Intârzierile, omisiunile în legiferare sunt păcate, care se pedepsesc întotdeauna, ca și greșelile înfăptuite.

Nu este de invidiat situațiunea bărbatului de stat, care nu legiferează la vreme, ceea ce și de altfel este inevitabil.

Sunt alții, cari legiferarea o socotesc: meserie.

Și sunt — durere multă — pentru cari cea mai ușoară și distractivă muncă este: legiferarea.

Îți alcătuiește un proiect de lege pe ste noapte și în orice materie. Este de ajuns să cunoști o limbă străină, nimic mai mult, fiindcă codurile străine stau la îndemână pentru a fi trecute cu contrabandă într-o altă țară.

Dar acești meseriași, — nu sunt legiuitori...

Profesorii, măestrii de limbă cel mult pot aduna un material pentru utilizare; traducătorii — după știința noastră — nu sunt calificați pentru a putea legifera.

Legea trebuie să-și aibă rădăcinile în necesitățile unei vieți ce trebuie reglementată; trebuie ceva să aibă din pământul țării, căci dacă vom renege ceea ce face parte din sufletul specific național, și ne vom supune guvernării legilor străine transplante la noi fără nici-o adaptare, din organizmul vieții noastre de stat se va scurge pe încet întreg conținutul național și

Vom deveni — din neam liber, sclavi, fiindcă nu știm să umblăm pe picioarele noastre.

A legifera în țară la noi — este o meserie.

Nime nu se gândește — să creeze prin legiferare ceva specific românesc, care să corespundă sufletului, vieții noastre românești.

Modul de-a legifera de până-acum trebuie să înceteze odată. Suntem o nație mare — dela care se pretinde să creieze, nu numai să copieze.

Nu putem să trăim tot din capitalul științific a altor neamuri.

Și atunci legiferarea românească va trebui să urmeze o altă cale, care să corespundă chemării, de care suntem mândri, ca națiune.

Ne trebuie o legiferare democratică, care are la bază priceperea și cunoștința realităților românești și sentimentul răspunderii.

Nu „de nobis, sine nobis”... Ascultate masele, consultate masele, căci pe lângă votul universal a nu face aceasta — înseamnă să eroiești o haină pe un corp — care nu-l cunoști.

Trebuie legiuitorul țării românești să întrebe ce zice și moș Ion Roată, căci doar pentru ei să legiferează în mare parte și fiindcă oricum... sânt mulți.

Conversatiunea datoriilor țărănești ar fi fost un bun prilej de-a instaura o altă metodă în legiferarea românească.

Doar mi-se pare, că și cu această lege se vine în ultimul moment și atunci vezi bine: graba strică treaba...

Vom avea iarăși o lege, care nu va atinge scopul urmărit.

Un leac mai rău, ca betșugul. Și e păcat.

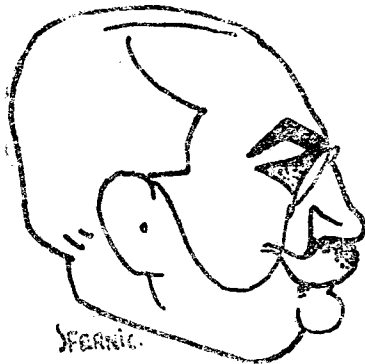
EMIL HAȚIEGANU.

Rostul „Chemării”

Insemnări pe marginea articolului d-lui Alex. Vaida-Voevod: Menirea „Chemării”.

De: I. MARTALOGU.

În criza de orientare ideologică, de dubii și goandă după rețete miraculoase de fericire parțială sau universală; în această epocă turmentată de cele mai ademenitoare formule de organizare viitoare a omenirii, când fanaticii ideilor și idealurilor vor să violeze cu orice preț ordinea social-eronomică în vigoare, să răscolească din temelii structura actuală a statului nostru, pentru a-i impune principi și forme de utilizare ce nu cadrează de fel ca spiritul și structura sufletească a colectivității românești, articolul d-lui Dr. Vaida-Voevod vine ca un adevărat memento, ca un baraj puternic contra

erezilor și curentelor anarhice din ultimul timp, ca o categorică chemare la realitate.

„Colectivitatea noastră nașla românească Ceea ce corespunde instinctelor și felului ei de a fi, — factori invariabili; ceea ce se poate înfăptui în chip armonios, fiind în afinitate cu aceste instincte și fel de a fi, este bun... Ceea ce e eterogen nu poate fi adoptat. Firea românului se opune.”

Iată un adevăr fundamental, pe care-l ignorează tineretul nostru, împreună cu atâția savanți și oameni de rând, seduși de luzia noului, de mirajul „mai binelui”, cum spune dl Vaida. Este într-adevăr stralnu, cum tinerimea noastră de consideră realitățile românești, structura sufletească și aspirațiile poporului nostru, cum vrea să forțeze ritmul evoluției, trecând cu o ușurință uimitoare peste adevărurile indiscutabile exprimate de dl Vaida.

Căci: „Noțiua românească, sub raport social politic, are trei în ușori, cari i-au asigurată existența în trecut, cari fac parte din eul ei colectiv. Acestea sunt constante invariabile, cristalizate și ancorate în firea și caracterul ei:

Conștiința națională,
Mădria țărănească, i vorată din dragostea de moșie,

Sentimentul atavistic monarhic.

Orice idee de realizări, spre mai bine

trebuie să se întemeieze pe aceste trei însușiri fundamentale și de neschimbat, ale colectivității românești” ne spune dl Vaida-Voevod.

Clar și categoric. Și ne spune aceste adevăruri, cari trebuie să formeze punctele cardinale ale programului de acțiune a tineretului, omul politic și bărbutul de stat, care și-a închinat trei sferturi din viață pentru binele obștesc, care cunoaște până în cele mai tainice adâncimi sufletul colectivității românești, și le predică. Vojnicul luptător din trecut și prezent, a cărui activitate politică va fi pururea un izvor de inspirație pentru toate generațiile prezentului și viitorului.

Omul de vastă cultură, perfect la curent cu toate frământările doctrinare, vede cum tineretul trece peste adevărurile elementare ce stau la baza colectivității românești, cum galopează în direcții nebuloase și ne chedmă la realitate, arătându-ne calea nedevarată pe care trebuie să o urmăm. Oligoziunile organizației noastre le precizează dl Vaida cu hotărâre, cu căldura marelui lui subiect de român și om cu viziunea clară a bărbatului politic providențial, pentru care mai presus de toate e te viitorul poporului român, astfel: Datoria „Chemării” e-te, ca fiindă cont de ceea ce stare de fapt, să servească drept avangardă partidului național-țărănesc și a-fel țării. Precum în zilele grele acțiunea „Chemării” a dat viață partidului, astfel „chemarea” renăscută învioră prezentul nemângăiat și pregătește că viitorul lumino pentru întregul neam țina trează conștiința națională în sânul elitei noastre intelectuale, care sunt tinerii, conducătorii de mâne ai Statului. Pregătească-se ea, înarmată cu cunoștințe temeinice de drept public, să știe adopta conștiința și metodele de guvernare, prin largă, cât mai largă decentralizare în cadrele autonomilor locale, — trebuințelor de libertate cetățenească, bună-tare, cultură și progres social-național, ale acestui popor de țărani.

Și tindă vie străvechea credință monarhică în sufletul nației, credința că cheagul acestui neam, simbolul unității sale, temelia acțiunilor mari, generoase, cari garantează viitorul își au izvorul în ideea monarhică.”

Cuvinte înălțătoare, în cari vibrează sufletul nației, interpretat de d. Dr. Alexandru Vaidi-Voevod, în chip magistral, care nu suferă răstălmăciri și trebuie să formeze catechismul generațiilor

(Urmare pe pag. 2-a).

Periscop economic

Sub guvernul Brüning până la al patrulea decret lige (Notverordnung), sarcinile publice s'au urcat peste nivelul anterior după cum urmează:

Table with 2 columns: Item (Impozitul chirilor, Taxele vamale, etc.) and Value (350 mil. mărci, etc.).

3 miliarde mărci (120 miliarde lei).

„Institut für Konjunkturforschung“ stabilește regresul producției în Apr. 1931 în diverse țări astfel:

Table showing percentage regressions for various countries: Germania (37%), Polonia (32%), Canada (30%), etc.

Pierderile suferite de Germania în primele 15 luni de criză de pe urma scăderii producției (socotind un adaus de 25% pentru pierderile comerțului și circulației) au fost, după Woytinski, de 11 miliarde mărci (45 miliarde lei).

După un raport al oficiului de statistică german din 1926 erau cartelate și grupate în concernuri:

Table listing various industries and their percentages: Minele de caliu (98.3%), Mineritul (91.3%), Industria culorilor (96.3%), etc.

La noi se face totdeauna o regretabilă confuzie când se vorbește de prețurile interne și cele ale concurenței streine, uitându-se să se arate, dacă este vorba de prețuri interne sau de export, cele din urmă fiind cu mult mai scăzute. Explicația ne-o dă sforțările tuturor țărilor exportatoare pentru îmbunătățirea balanței lor comerciale și de plăți prin aruncarea surplusului de producție pe piața mondială, chiar cu pierderi, sub presiunea necesității imperative de a procura devize. Pierderile se compensează în cea mai mare parte prin prime de export, refacții, subvenții oficiale și particulare și prin faptul că producția pe scară mare permite industriilor ieftinirea cheltuielilor de producție, la care se mai adaugă și diferența de prețuri realizată la vânzările în intern. Iată câteva exemple de prețuri interne și de export, după statistici germane:

Table comparing domestic and international prices for various goods like Fier fasonat, Fier balot, etc.

Un bec electric costă fabricantului 4 Lei și se vinde cu 40-80 Lei; pentru un aspirator de praf 1000-1800 lei, iar prețul de vânzare este 6000-8000 Lei.

Rostul „Chemării”

(Continuare din pag. 1-a).

tinere, acel testament politic, care să ne călânzească peste toate frământările, vicisitudinile și aberațiile din toate vremurile. Față de încrederea ce a avut-o în trecut și ne o avansează pentru viitor, „Chemarea” are datoria sfântă să militeze și acționeze cu toată hotărârea și eianul ei pentru realizarea marilor idealuri fixate în Magna Charta ce ne-a dăruit-o marele nostru dascăl politic d. Alexandru Vaida-Voevod.

I. Martalogu.

du-și existența prin valorizarea producției.

Statul german a dat în 1927 următoarele împrumutări:

Table showing German borrowings in 1927: Agricultură (149 mil. mărci), Industrie și comerț (47), Navigație (51), etc.

2011 mil mărci (80.440 mil. Lei).

Garanțiile date de Reich pentru diferite ramuri de producție până la 1 Oct. 1930 se ridică la 684.1 mil. mărci. (După datele lui Leopold Heinemann.) în 1930 s'au mai acordat garanții:

Table showing guarantees for external trade (350 mil. mărci) and Osthilfe (100 mil. mărci).

De mai înainte există garanții aprobate în valoare de 931.0 mil. mărci (37.240 mil lei)

Despăgubirile ce le-au primit industriile din Regiunea Ruhrului și Rinului, pe timpul ocupației de către trupele interaliate, din parte statului german, se cifrează după Steuermann la 706.4 mil. mărci (28256 mil. lei).

Dela începutul lui 1924-1927 agricultura germană s'a îndatorat cu 7 miliarde mărci (280 miliarde lei), al căror serviciu de dobânzi reclamă 1 miliard de mărci anual (40 miliarde Lei).

În timp ce Germania implora credite streine, ea acorda recent agriculturii ei 350 mil. mărci (12.000 mil. lei) sub diferite pretexte și pentru diferite scopuri.

Seria subvențiilor și abuzurilor cu banul public și împrumutat este infinită. Și atunci cum stăm cu reparațiunile? I. M.

† Maria Gh. Stolca

A înecat din viață, în dimineața zilei de 17 Ianuarie. Maria Gh. Stoica directoarea „Tipografiei Naționale” din Cluj. În sufletele noastre, ale tinerilor chemăriști, figura acestei distinse și active femei, va rămâne ca o pilduitoare și neștearsă amintire, nu numai pentru deosebita sa pricepere și gospodărească îndrumare pe care a dat-o fără precupețire, trecând cu îndrăzneală peste piedecile sănătății sale sdruncinate, instituției ce-a condus, ci și prin faptul că a participat cu tot sufletul la eforturile noastre tinerești, căutând în toate împrejurările și prin toate mijloacele care depindeau de voința ei, să ușureze sbuciumul nostru, care se voia cu orice preț încorporat în slova scrisă, ca un crez al generației noastre. A simțit alături de noi, svâcnirile impetuoase ale primelor începuturi gazetărești, momentele de idealism curat, înfrângerile trecătoare, elanul tinereții care caută calea spre progres, care încearcă să croiască o parte largă pentru lumea nouă ce se anunță proaspătă și plină de speranțe. Atunci, când orgia polițienească, când samavolnicia guvernelor oligarhice, suprima orice gând înfrântor, în asprele lupte de de dincoace de munți ale democrației românești, Maria Gh. Stoica a înfruntat cu un rar curaj cetățenesc toate amenințările și confiscările obișnuite, luptând alături de noi pentru instaurarea așezării tinerei democrații românești. Cu o excepțională energie, susținută de acea tenacitate lucidă, cu o simțire înrudită cu firele generoase, purtătoare ale revendicărilor populare, și-a desfășurat activitatea, încadrându-și scopurile în mișcarea care tindea la triumful și emanciparea mulțimilor. Transmitem, îndureratei familii și pe această cale expresiunea condoleanțelor noastre.

ODIHNEȘTE-TE ÎN PACE, SUFLET GENEROS.

Conversiunea datoriilor agricole

Cum este văzută în Ardeal.

Conceptiunea legalist-formală asupra vieții de stat, stăpânește mentalitatea majorității oamenilor cu suprafața politică, socială și economică, din Ardeal. Este notoriu acest fapt. Legile comune, codurile fundamentale care alcătuiesc esafodajul juridic al societății, sunt condulsări de milenară al societății, sunt condensări de milenară experiență, formule apodictice, sedimentate tare, a căror nesocotire, poate aduce catastrofe. Așa se explică rezistența provinciei de dincoace de munți față de înfrânturile pripite, chiar când sunt reclamate de condiții excepționale. Orice intervenție a statului în ordinea economică și juridică, ambele considerate ca fenomene naturale, care trec dincolo de granițele voinței individuale sau ale restrânsului grup al guvernanților, este socotită nu numai inutilă, dar direct dăunătoare relațiilor social-economice.

Obiecțiunea centrală, care se face proiectului conversiunii din partea ardelenilor, vizează însăși ființa proiectului.

Fundamentarea acestei atitudini am văzut-o mai sus. Poate aci stă toată seriozitatea gândirii politice și juridice a Ardealului: în respectul față de aspra ordine constituțională, ardelenii necunoscând gluma de-a orânduirea, într'adevăr, care este rațiunea unui proiect de lege, aruncat ca o lozincă electorală, demagogică, față de care nici un partid politic și nici chiar guvernul nu are o atitudine tranșantă. Dacă s'ar gândi serios în această țară, s'ar constata imposibilitatea aplicării lui, sau în caz de realizare, o inutilă sdruncinare a sistemului de credit existent, fără a ameliora întru nimic situația plugarilor. Să eşalonăm în rezumat obiecțiunile critice făcute proiectului conversiunii dincoace de munți:

1. Proiectul are un caracter politic și social. Caracterul lui excepțional îl scoate din ordinea juridică și economică comună sdruncinând ordinea actuală fără rezultate palpabile.

2. Băncile ardeleni sunt în majoritatea lor, bănci de credit agricol. Aceasta a fost rațiunea lor inițială cooperatiia de credit, românească, nepulându-se desvolta în era maghiară, aservită puterii de stat. (Tutela centralei Budapesta). Până la crearea unei instituții de credit general agricol, care să cuprindă toată viața economică rurală, lichidând în mod echitabil portofoliile instituțiilor de credit privat din Ardeal, Banat și Maramureș, distrugerea acestor instituții însemnează paralizarea vieții economice de-aci.

3. Chiar admitând proiectul și luându-l ca bază de discuție, se constată dela prima analiză insuficiențele lui juridice:

a) Categorișirea debitorilor n'are nici un sens.

b) Legiuitorul declară de convertite toate creanțele indiferent de natura, rangul și titlul lor, înfrântând o ipotecă legală asupra proprietății debitorului. Această vagă formulă legală anulează drepturile câștigate în materie de garanții, confundând toți creditorii în masa creditorilor chirografari. Prin lipsa de precizie, legiuitorul lasă deschisă problema garanțiilor și-a îndestulării din produsul realizat în caz de licitație. — Sub acest raport, proiectul a realizat un haos!

c) Sesiizarea instanței din partea creditorului, cu sancțiunea pierderii drepturilor sale, în termenul defipt de lege, echivalează cu o adevărată confiscare.

d) Conversiunea prin banca agriculturii este un bluff pur și simplu. Reducerea obligatorie a creanțelor cu 25% prevăzută de art. 11, la care se adaugă deprecierea obligațiilor, prin care se face plata creanțelor, va aduce ruina institutelor de credit privat. Plata, în sistemul legii este dezastruos reglementată. Pentru a se evita consecințele păgubitoare se propune, în cazul când plata se va face în obligații, să se oblige creditorii băncilor să primească la plată în valoare nominală aceste obligații.

f) Concordatul agricol nu corespunde tradiției economico-juridice țărănești, iar prezența lui în lege pare stranie, din moment ec creanțele de asanat nu sunt fixate prin natura și scopul lor, legiuitorul îngrijindu-se mai mult de clasificarea inutilă a debitorilor, când mult mai utilă era a creanțelor.

g) Soluția crizei agrare, nu poate fi o soluție de credit. Asanarea economică și financiară a agriculturii se poate realiza numai printr'o rațională organizare a producției și desfcerii produselor. În loc să se a-

tace cauza răului s'a atacat efectul. Soluția legiuitorului este de expedient, chestia țărănească rămânând deschisă. Două reforme agrare, făcute prin exproprierea imobiliară, urmate de exproprierea capitalului mobilier prevăzută în actualul proiect, n'au adus și nu va aduce nici o ameliorare în viața materială și morală a satelor noastre. Dealtfel chiar crearea unui institut de credit agricol, sub indiferent ce denumire ar avea, care să coordoneze și centralizeze operațiunile de credit țărănesc, prevăzut cu capital suficient, n'ar fi în stare a scoate agricultura din greaua situație în care se află, atâta vreme, cât nu se rezolvă problema rentabilității întreprinderilor agricole, a micii și mijlociei proprietăți țărănești.

Raționalizarea producției, standardizarea produselor, organizarea debușeurilor, acestea sunt premisele problemei agrare în România, creditul fiind o problemă secundară față de primele elemente ale politicii noastre agrare.

Pentru realizarea dezideratelor țărănești, un plan economic de ansamblu, cu putere de coercițiune este indispensabil. Natura și structura acestui plan, nu mai privește nici Ardealul și nici vechiul regat, ci istoria. Aci intrăm în noile planuri ale vieții care se anunță tumultos.

Va veni desigur vremea, când institutele de credit nu se vor mai certa cu producătorii, devenind din instrumente de dominație ale acestora simple anexe, menite a facilita circulația valorilor. Până atunci, suntem siliți de împrejurări să condamnăm ereziile păgubitoare și să constatăm că eforturile de suprafață, pentru asanarea situației economice a țării sunt cu desăvârșire neserioase.

P. 7.

P. S. Capitala freamătă de nostalgiile agrare, izolând romantic procesul agrar de complexul vieții social-economice. Nădragării bulevardelor sunt cuprinși de o subită dragoste rurală, transpunând în note pamphletare și uneori de delicat lirism, parfumul peisajului rustic, splendorile poteciilor sălbatice și țarcurilor cu cornute mari și mici. Erorile de judecată se țin lanț și cu cât sunt mai mari, cu atât apologetii lor se răfoesc mai mult, aruncă invective, acușă de crimă, de lez-națiune pe observatorul liniștit, pătruns numai de necesitatea cunoașterii adevărului.

Cine este obișnuit cătuși de puțin a sesiza înlănțuirea firească a lucrurilor, întâmpină cu un zâmbet de compătimire, toate (svărcolirile copilărești ale metropolei. Nimic, din tot ce se elaborează pripit, nu poartă timbrul necesității, care prin firea ei este timbrală de monumentalitate dramatică. Pentru noi tous vremile sun prea grele, ca să ne mai pierdem vremea cu inutile exerciții estetice, surprinzând în jucăușe imagini tot ridicolul vieții noastre sociale și politice.

Creditori urbani și debitori rurali, asanarea economică și financiară a țărănimii prin conversiune de drept sau printr'un institut de credit amenajat pentru conversiune, cu participarea unui stat olog, diverse sisteme fiscale, economie barbară și națională, mizerie și belșug deopotrivă necesare, eresuri populare alimentate din bugetul statului, teama de necunoscut care zădărnicește elanul creator, ipocrie primară, acesta este tabloul sumar, configurația spirituală a protipendadei politice a României, în momentul de față. Cu armele ruginite luate din arsenalul tradiției să dă un ultim asalt, pentru împiedicarea forțelor ineluctabile ale istoriei.

Când zic protipendadă mă gândesc la metropolă, ea dând tonul în toate manifestațiile vieții noastre de Stat. Ardealul, în configurația geografică și politică a României, formează o insulă puternică de seriozitate burgheză. Aci se încearcă un aspru proces de diferențiere socială și economică, instaurarea unei inegalități firești în ordinea actuală, care în împrejurări normale ar fi fost o cheazășie a progresului. Nu putem însă prognostica, în sensul unei complete asimilări a formei și fondului civilizației occidentale, pe care Ardealul o apără frenetic în lupta cu barbarii agrari de pe malurile Dâmboviței, fiindcă răspântia la care ne aflăm poate aduce surprize ce-ar dezice profețiile noastre pripite. Lupta Ardealului pentru triumful legalității burgheze pe lângă că este profund serioasă, este și cavalerescă.

Secretele mecanismului monetar

Despre devize. — Inflație și deflație. — Bilete de bancă și hârtie monedă. — Balanța comercială și balanța financiară. — Stabilizarea.

Ce este moneda? Științele economice au dat mai multe definiții, dar nici una din ele n'a obținut aprobarea generală, astfel încât ne dispensăm de a le mai cita.

Dar căutarea acestor definiții a dus la unele rezultate concrete: s'au determinat funcțiunile monedei.

Moneda servește înainte de toate pentru măsurarea valorilor, apoi pentru schimbul lor, și în sfârșit pentru conservarea acestora.

Fiind o măsură a valorilor, și instrument de schimb, moneda trebuie, ea însăși, să aibe o oarecare valoare. Această valoare poate fi nominală (când de exemplu pe o bancuță de argint se află gravată cifra sumei pe care o reprezintă) sau poate fi reprezentativă și în funcție de cursul zilei (fiindcă argintul ca și celelalte valori economice este variabil după legea cererii și ofertei), în sfârșit moneda poate fi reală (atunci, spre deosebire de moneda nominală, aceasta are ca valoare cifra exactă a metalului din care este bătută).

Valoarea nominală poate fi egală cu valoarea reală, inferioară sau superioară acesteia.

Moneda metalică.

Pentru a-și putea asigura funcționarea, moneda trebuie să îndeplinească câteva condițiuni. Pe cât este posibil valoarea ei trebuie să fie stabilă. Moneda trebuie să fie solidă, divizibilă, greu de falsificat și lesne de mănuit. Aceste calități sunt îndeplinite cu ușurință de metalele nobile ca aurul și argintul. Pietrele prețioase prezintă inconvenientul de a fi grele de divizat.

Aurul și argintul sunt deci metalele cele mai obișnuite întrebuințate.

Se vorbește de bimetalism atunci când libertatea de batere a monedei este egală pentru aur și argint, în același timp, fără a se limita cantitățile. Se numește monometalism (aur sau argint) atunci când nu poate fi pus în circulație decât metalul care servește ca bază sistemului monetar. În acest caz valoarea intrinsecă a greutății stabilite a unui metal, constituie unitatea monetară. Există în sfârșit și un al treilea sistem mixt numit și dublu standard (adoptat de Uniunea Latină), în care aurul și argintul posedă aceeași putere liberatoare nedefinită în case-riile statelor și obligatoare pentru particulari, ca și bimetalismul. Cu toate acestea în sistemul dublului standard moneda dintr'un singur metal este nelimitată în cantitate.

Când cele două metale cotează pe piață, Statul trebuie să stabilească mai întâi un raport fix între cele două metale. Totuși este posibil ca printr'o consecință a fluctuațiilor înregistrate asupra valorii unuia din aceste metale, moneda să cadă sub valoarea sa nominală ceea ce aduce tot felul de complicații în situația monetară. Monometalismul pus la adăpost de aceste eventualități, prezintă însă alte inconveniente. Greutatea alegerii între cele trei sisteme monetare a dat loc la îndelungat discuțiuni între experți și care nu sunt încă astăzi terminate, ținând seama de recente tentative făcute în vederea reabilitării argintului.

Fără ca să intrăm în detalii ne vom mărgini să spunem că toate statele civilizate au sfârșit prin a adopta etalonul aur, sau cu alte cuvinte, monometalismul-aur.

Legea lui Gresham.

Chestiunea monometalismului sau bimetalismului ne aduce la amintirea legii lui Gresham. Fenomenul care a căpătat acest nume se producea într'o epocă în care în Franța era bimetalism iar în Anglia, din 1916, monometalism. S'a ajuns însă la rezultatul că raportul între cursul aurului și argintului a oscilat atât de mult încât când unul, când celălalt metal au căzut sub valoarea lor nominală. Pentru a între-

bunța limbajul tehnic era un *agio*, în favoarea argintului pe când valoarea ei exprimată în monedă-aur creștea; și *disagio* atunci când această valoare scădea. Evident, acest agio pentru argint însemna un disagio pentru aur și invers. În cazul unui agio pentru argint, era convenabil a se bate monedă din acest metal și cu lingourile astfel deținute să se cumpere aur în Anglia pentru a-l schimba apoi în monedă de argint francez, evident la cursul nominal, adică într'o cantitate superioară celei vârsate în Anglia. O combinație de același gen se făcea în cazul unui agio pentru aur. Astfel de fiecare dată când fluctuațiile bursei provocau un agio pentru unul din aceste metale, aceasta dispărea imediat din circulație. Legea lui Gresham se poate rezuma într'o singură frază: „*Moneda mai puțin bună, alungă moneda mai bună*“.

Devize străine.

Înainte de războiu se băteau, cu un kilogram de aur, următoarele cantități de monedă:

3.444.444 franci; 1.653.444 fiorini; 3.280 coroane austriace; 2790 mărci; 1.136.586 suverani; 2480 coroane suedeze; 1291 ruble, 664.62 dolari.

Dat fiindcă aurul era moneda admisă în toată Europa, valoarea unității monetare a unei țări putea fi stabilită prin raportul cu cea a unei alte țări comparând greutatea aurului pur conținut de fiecare din ele. Astfel în condițiuni normale un comerciant putea să comande marfă din Anglia și s'o plătească în moneda țării sale înmulțită până la unitatea engleză.

Dar în practică în loc de a transforma astfel aurul, s'a găsit un mijloc mult mai simplu devizele, adică niște, ceuri plătibile la o bancă în străinătate. Grație acestui sistem, negustorul în chestie, dacă era de exemplu german, în loc de a transporta aurul din Germania în Anglia, găsea un alt comerțiant care avea creanțe în această țară; plătea în mărci, trimetea ceul, furnizorului său englez și la rândul său, solda contul la debitorul englez.

Gold point și gold export point

Valoarea devizelor variază după cerere și ofertă (ceea ce se numește cursul devizelor). În vremuri normale fluctuațiile nu depășesc unele limite fixate prin cheltuielile de export și import ale aurului. Aceste limite se numesc *gold point*. Când cursul devizelor se ridică suficient pentru a fi mai convenabil de a transporta aurul decât a se servi de devize spunem că devizele au atins un *gold export point*. Evident, când moneda unei țări a atins acel *gold export point* față de celelalte țări, acestea la rândul lor au ajuns la un *gold import point* și atunci se produce un flux, de aur de la acestea spre cea dintâi.

Provenirea influenței cursului devizelor asupra evaziunii aurului constituie o armă puternică numită politica devizelor. Aceasta consistă pentru stat, sau mai curând pentru banca sa de emisiune, din aruncare de devize la un moment dat, pe piață, și de a slăbi astfel cursul și prin aceasta mișcarea aurului.

Moneda de argint

În țările în cari etalonul aur este în uz baterea monedei este liberă.

Oricine poate aduce un lingou de aur la Bănci de emisiune și să ceară să fie transformate în monedă. Statul execută această operație fie gratuit, fie reținând o sumă oarecare care poartă denumirea de brasaj.

Argintul joacă un rol secundar și numai statul îl poate pune în valoare. Același lucru e și cu moneda de aramă pusă în circulație din motive cu totul practice. În adevăr în viața de toate zilele se dimitre neconținut nevoia unor fracțiuni din valoarea stabilită pentru aur. O monedă minusculă, de aur, ar fi cu totul incomodă. Pentru a împiedeca moneda de aramă de a dis-

Cerem pedeapsa cu moarte

Nu trec 2 zile să nu aducă ziarele vestea unui nou asasinat, unei noi spargerii sau jefuirii la drumul mare. În ultimele luni au căzut victime zeci de persoane cinstite și harnice. S'ar putea spune că asasinarea este „la modă” în țara noastră.

Ne îngrijorează profund acest simptom de desagregare, de lipsă de autoritate și trică de legi și mai presus de toate este inadmisibil ca în situația economică de azi, când nu poți avea nici o siguranță cu privire la existența materială să se mai alătore și absoluta nesiguranță a vieții cetățenilor.

Cerem, deci, cu energie să se institue cât mai curând pedeapsa capitală. Dacă Franța, Anglia și America, toate țări cu o civilizație mai veche și de o structură mai democratică decât noi, au menținut acea pedeapsă, nu înțelegem de ce am afecta noi, aici la marginea civilizației moderne, o mai mare iubire pentru principiile umanitariste față de unele fiare în piele de om.

pare din circulație Statul îi atribuie o valoare nominală și cea reală constituie un beneficiu pentru stat.

Hârtia-monedă

Moneda de hârtie (sau moneda financiară) joacă un rol analog celui al monedei de aramă. Întrebuințarea ei datează din secolul al 17-lea. În acea vreme afluența metalului galben din America a provocat o urcare a prețurilor în Europa; relațiunile comerciale cu coloniile au luat o mare dezvoltare, populația a crescut considerabil și în sfârșit tehnica a înregistrat un progres rapid, astfel încât rezervele de monedă, s'au arătat insuficiente. Statul a pus atunci în circulație monedă de hârtie dotată cu o valoare nominală. Costul unei astfel de monede este cu totul neînsemnat.

Inflație și deflație

În cazul unor încurcături financiare, sau pur și simplu în scopul de a realiza importante beneficii, Statul poate emite o cantitate aproape nelimitată de hârtie (inflație) depreciind astfel moneda în curs. Inflația este forma cea mai crudă a contribuțiilor directe, pentru că ea reduce forțat valoarea veniturilor și a averii locuitorilor exprimată în monedă depreciată.

Fenomenul contrar se numește *deflație*, adică scăderea bruscă a cantității de monedă fiduciară în circulație. Consecințele ei directe sunt: scăderea prețurilor și a producției și șomajul.

Bilete de bancă

Se confundă adesea hârtia-monedă cu biletul de bancă. Cu toate acestea natura lor economică este foarte diferită. Emisiunea biletelor de bancă depinde de garanția depozitată în bancă, fie în aur, fie într'o altă valoare economică. Emisiunea hârtiei-monede este spre deosebire de cea dintâi nelimitată și fără garanție. Iată de ce biletelor de bancă, hârtia monedă are un curs forțat.

Originea biletelor de bancă este strâns legată de istoria Băncii în general. Primele bilete trase de băncile private asupra lor înșile, pentru ușurarea comerțului cu străinătatea au ajuns la o atât de mare popularitate încât băncile de stat, imitând acest exemplu, au început să emită bilete asupra aurului Statului. Aceste emisiuni prelungite prea mult aducând complicațiuni financiare generale s'au gândit să le transforme în instituții independente de stat.

Astfel astăzi, sistemul băncilor de emisiune privată mixte (cu participarea statului) este adoptat aproape în toate țările civilizate. Banca de emisiune se bucură de monopolul biletelor de bancă.

După cum se vede existența biletelor de bancă este strâns legată de depozitul aur al băncii de emisiune. Valoarea lor este stabilă, fiindcă ele pot fi oricând schimbate în aur. În teorie deci, cantitatea de aur depozitat trebuie să corespundă riguros valorii totale a biletelor de bancă în circulație. Cu alte cuvinte, acoperirea trebuie să fie de sută la sută.

Totuși în practică s'a stabilit că o acoperire de o treime este cu totul suficientă în adevăr nu este posibil să ne imaginăm că toți deținătorii de bilete s'ar prezenta în același timp la

ghișeele băncii. De altfel procentajul acoperirii în aur variază după țări. Limitele sale sunt stabilite în diferite moduri. Oricum, acoperirea este completată cu portofolii de devize.

Gold exchange standard

Condițiunea valorii teoretice a biletelor de bancă este posibilitatea de a fi schimbate în aur. Dar experiențele războiului (mai cu seamă în Anglia) au arătat că chiar dacă schimbul este suspendat biletele își pot păstra valoarea lor. Unele țări au profitat de această experiență pentru a-și menține sistemul monetar, fără ca finanțele lor să le fi permis un astfel de schimb.

Sistemul monetar cu care un stat își menține moneda sa la paritate aur fără ca schimbul să fie liber și nelimitat se numește „gold exchange standard” spre deosebire de „gold standard”.

Balanța comercială și balanța financiară

Statul își păstrează echilibrul său monetar grație poziției devizelor. La nevoie, aruncă pe piață sau dimpotrivă cumpără devize străine pentru a stabili cursul lor și a împiedica astfel fuga aurului în străinătate. Astfel cursul devizelor este de importanță primordială pentru balanța care este factorul deciziv al stabilității monedei.

Numai o țară foarte bogată poate să-și permită să aibe o balanță deficitară și numai până la un anumit punct. (Trebuie făcută distincție între balanța comercială și balanța financiară. Aceasta din urmă este bilanțul tuturor intrărilor și ieșirilor de monedă pentru o țară, pe când cea dintâi se raportează numai la importul și exportul țării.)

Stabilizare

Funcționarea normală a mecanismului monetar poate fi turburată de crize financiare. Aceste crize pot fi de diferite naturi. Dar de cele mai multe ori ele sunt rezultatul deprecierei monedii unei țări, adică a căderii valorii sale în raport cu moneda altor țări. Statele evită acest pericol, uneori prin măsuri economice alte ori prin realizarea unei stabilizări ceea ce înseamnă stabilirea unui curs al monedei în raport cu alte cursuri. Stabilizarea legală este de cele mai multe ori precedată de stabilizarea efectivă. Aceasta din urmă se produce atunci când anunțarea măsurilor prevăzute și primele preparative aduc monedei stabilitatea sa și publicului încrederea în monedă. Stabilizarea legală poate fi făcută la paritate aur sau dedesubtul acestei parități; în acest caz se numește *devalorizare*. O astfel de stabilizare a fost realizată de Poincare în Franța.

Cine își schimbă domiciliul este rugat a anunța Administrația nouă sa adresa pentru a primi ziarul regulat.

Cine nu primește la timp ziarul, este rugat a-l reclama la Administrație.

Rugăm impliniți-vă datoria față de ziar și achitați abonamentul.

„Les conceptions sages, modérées, vraiment patriotiques des Transylvains n'ont pas triomphé dans la politique générale du pays, c'est que la politique trop souvent, obéit plus aux intérêts et aux passions qu'à la raison.“

(XXX. Monde Slave)

„Concepțiunile înțelepte, moderate, într'adevăr patriotice ale Ardelenilor n'au triumfat în politica generală a țării, aceasta pentru că politica, foarte adesea ori să supune mai mult intereselor și pasiunilor, decât rațiunii.“

(XXX. Monde Slave).

Pragmatism politic

Frământările noastre au stărnit și vor mai stărni încă discuții, fiindcă purced din procesul de devenire al vieții. Ni se face însă o nedreaptă imputare: că ne mișcăm pe planul ideii pure, că neglijăm considerațiile practice dela care trebuie să pornească orice activitate politică. I se impută generației noastre că este lipsită de acea intuiție devinatoare, care surprinde fenomenele în intimitatea lor și obligă inteligența a trage concluzii imediate, vizibile și de rodnică eficacitate. Să ne explicăm. Într'adevăr, nu contestăm că între experiență și rațiune există o legătură indisolubilă, că această legătură este de esența vieții, mai ales a vieții concepută dinamic; mai știm și acest lucru îl poate constata orice om cuminte, că gândirea și experiența ne situează într'un penibil cerc vicios, atunci când deslegarea proceselor complexe supuse cunoașterii noastre se face în mod static; că acțiunea concretă prin puterea ei revelatoare în ceea ce privește verificarea ideilor ne scoate din impasul contradicțiilor în aparență nedeslegabile. Dar atitudinea unei generații depinde nu numai de o mutuală înțelegere, ci și de succesul, de triumful ideilor ei. Succesul verifică, valoarea practică a unei idei și aceasta, cu atât mai mult în domeniul științelor etico-sociale. Este ceiașă spunea de precis Ed. Le Roy: „Gândirea se găsește satisfăcută, când iese dintr'o probă experimentală mai puternică, mai luminoasă și mai bogată. Verificarea într'un cuvânt, este ea o criză de creșterea a gândirii.“ Am avut noi oare până astăzi ocaziunea și mijloacele de verificare a ideilor noastre? Aceasta este întrebarea centrală, de al cărei răspuns depinde un numai fixarea atitudinii noastre și lămurirea echivocului în care a fost întârnată dibaci toată tinerimea politică a României postbelice. Răspundem net n'am avut nici ocaziunea prielnică și nici mijloacele necesare, pentru realizarea ideilor noastre. Nu înțelegem prin lipsa mijloacelor necesare pentru înfăptuirea crezurilor noastre, lipsa de capital, cu un cuvânt notoria sărăcie a majorității tinerilor români, fiindcă un om politic n'are nevoie de capital material pentru a-și realiza țelurile, ci de capital moral și intelectual. Toți reformatorii adevărați ai societăților umane au neglijat patrimoniul lor personal, chiar când din întâmplare au fost posesorii unei averi apreciabile. Omul politic construiește cu elemente obiectiv-sociale, au mijloace dinafara sferei intereselor sale personale. Noi avem, un crez care se definește astfel: puterea politică are resurse infinite de creație, atunci când depozitarii acestei puteri o întrebunțează trecând peste prejudecățile, vulgului incapabil să descifreze senzul existenței sale, neputându-se, cel puțin așa ne arată experiența până astăzi, situa pentru înțelegerea realităților înafară de nevoile sale complexe și contradictorii. Mandatarii voinței obștești, vorbind în limbajul democratic, nu pot să-și fixeze mai dinainte limitele mandatului lor popular, căci atunci toată activitatea lor se reduce la sterpe exerciții ale puterii, anihilându-și voința lor creatoare. Nu poți armoniza în senz creator, mișcându-te pe linia interioară a progresului, fără a distruge un noian întreg de prejudecăți supărătoare, fără a înălțura o seamă de piedici pe care le întâlnești la fiecare pas. N'am fost niciodată posesorii puterii politice pentru a încerca verificarea practică a ideilor noastre și atâtă vreme cât vom rămâne departe de această putere, nu ni se poate imputa că suntem lipsiți de înțelegerea practică a vieții politice. Vom face mereu dialectică pură și suntem ferm convinși că ideile noastre se vor înfăptui într'o bună zi.

Dealtfel, ideile sociale au în firea lor un bogat conținut pragmatic, mai ales atunci când înfăptuirea lor este indiscutabilă. Orânduirea burgheziei contemporane, este rezultanta declanșării potențialului

energetic al ideilor libertare desprinse la început ca simple concepte din nevoile vieții economico-sociale. Exercițiul neîntrerupt în problematica contradicțiilor sociale, ascute mințea, cristalizează scopurile și definește pe calea înțelegerii obiective, atitudinea omului politic. Se spune de nenumărate ori, că suntem un stat de țărani și se trage concluzia, logică, dar nu sociologică, prin umare pur formală, că trebuie să trăim și „să ne dezvoltăm“ ca atare. Statul, și cu el întreaga societate sunt concepute astfel static, acordându-se păturii rurale, în configurația ei social-economică actuală, un rol preponderent. Această concepție se desprinde din ritmul dinamic al vieții sociale este fructul unei gândiri progresiste? Categorie, nu. Un stat țărănesc ideal, este nu numai o imposibilitate, ci o monstruozitate. Progresul tehnic, acea forță inconmensurabilă a industriei, care simplifică procesul producției degrează forțele libere închistate în sufletul nostru, cucerește timpul și spațiul, democratizează confortul prin extindere în masele populare, oferă plăcerea pură a cunoașterii naturii și a stăpânirii ei prin armonizarea elementelor ei anarhice lipsite de utilitate, constituie astăzi preocuparea noastră aproape exclusivă. Și dacă progresul tehnic, este singurul indicu palpabil al progresului, dacă acest progres trebuie să a fi estins în toate domeniile vieții economice și sociale, ce rațiune, mai au voiajurile etnografice în lumea rurală, ce senz mai au acele reconstituirii monografice din viața primitivă a țărănilor învâlușiți în întineric acea „fotografiere științifică steapă, a așezărilor noastre sătești?“ Am realizat o operă de progres adevărat prin simpla creiere a unei arhive de documentare etnică, pe care s'o oferim ca o curiozitate indigenă voiajorilor streini doritori de senzații, inedite și de peisagii noi? Este nevoie pentru înțelegerea vieții sociale și politice contemporane de cercetarea amănunțită a trecutului, de a răstrânge luminile conștiinței noastre asupra etnicului mereu indescifrabil, pentru a promova progresul? Hotărât, nu. Planurile istoriei se schimbă sub ochii noștri, participăm, unii cu voia, alții fără voia noastră, la un proces de radicală transformare socială și economică. Trăim sub semnul progresului tehnic universalizat printr'o firească sincronizare a formelor producției la toate grupurile societăților umane privite atât vertical cât și orizontal. Tot ce se mișcă, în afară de zona desvoltării tehnice moderne, se situează contrar în afară de linia progresului. Repetăm astăzi progresul nu se poate concepe decât tehnic Progresul moral, într'o societate primitivă agrară, este o iluzie, care poate antena un curent literar, petcutuit de mistică acelu conservatorism sceptic și dezolant, dar nu poate determina un curent politic, care trebuie să se traducă în înfăptuiri sociale durabile și utile. Aceasta este ideea care animă generația noastră. În ceea ce privește metodele de realizare a progresului tehnic-industrial în România cât și condițiile de structură ale mediului social menite a facilita realizarea rapidă a acestui progres, nu ne simțim deocamdată obligați a le fixa, pentru că, după cum am spus mai sus, condiționăm metodele noastre de înfăptuire de un singur și invariabil element: stăpânirea puterii politice. Noi credem în virtuțile creatoare ale forței disciplinate, pusă în serviciul multimiilor. Dealtfel, fixarea metodelor de guvernare, ne-ar impune obligația de a reface în întregime ideologia și programul partidului național-țărănesc și nu acesta a fost scopul nostru în articolul de față. Am voit să demonstrăm că imputarea ce ni se face este nepreaptă, și că nu există activitate practic-politică înafară de sfera operei de guvernare. Să ni se demonstreze contrariul.

Observator.

Confederația Dunăreană

Constatăm, că ideea unei Confederații Dunărene, în opinia publică românească nu prinde teren. Aceasta este o dovadă grăitoare, că sufletele încă nu sunt pregătite pentru realizarea acestei idei, care totuși are la spate un trecut aproape secular.

Planul unei confederații Dunărene persistă în istoria diplomației europene de când se scontase disoluția celor două împărății bolnave: imperiul osman și cel austriac, pentru a contrabalansa imperiul țarist, ce deveni tot mai amenințator. Ea a frământat mai ales aceea bună parte mobilă și activă a emigranților, care forțea în centrele apusene, după potolirea revoluțiilor din 1848-49. Reminiscența acestor frământări este poate motivul, pentru care această idee, pusă în circulație tocmai de Ungaria, trezește banuși și rezerve din partea noastră.

Atât emigranții români din Principate, Balcescu, Ghica etc., cât și emigranții unguri, în frunte cu Ludovic Kossuth, s'au oprit un moment la planul unei confederații a statelor dunărene, ca soluție politică în acele vremuri turbate. Azi vedem clar, că până unde interesele acestor două popoare vecine acopereau acest plan diplomatic. Pentru Români, Confederația Dunăreană era, privită numai ca un mijloc și ca o stare tranzitorie... spre realizarea Daco-României (asigurarea independenței Ardealului, mai apoi unirea cu celelalte Principate române), care era adevăratul și ultimul șef politic, visat de fini conștienți ai acestui neam, așa cum l-a fixat foarte clar, în Memoriul său către Cuza Vodă, în 1860, ardeleanul Papiu Ilarianu.

În același timp nici emigranții unguri nu contemplau Confederația Dunăreană ca o necesitate și ca o tranziție spre integrarea într'o Europă federalizată, ci tot numai ca mijloc de a redobândi independența Ungariei, pierdută pe câmpia Vîlăgos în 1849 față de Austria victorioasă și absolută.

Este interesant de observat, cum au reacționat opiniile publice ale celor două popoare de acasă față de aceste combinații politice ale emigranților. În Principatele române ideea a pătruns până în cercurile oficiale ale principelui Cuza, și se manifestase în tratativele emigranților maghiari cu Cuza în 1859. — În schimb maghiarii, când au luat cunoștință de planul Confederației Danubiene, elaborat de Kossuth, în 1862 la Torino, au repudiat pur și simplu ideea confederației, fu o adevărată consternare și din acel moment a început să scadă nimbul lui Kossuth. Mai târziu de teama acestor confederații, în care trebuiau să conțese cu pie-derea Transilvaniei și a hegemoniei lor, s'au împăcat cu odioasa casa Habsburgică, prin instituirea dualismului din 1867.

De atunci ideea s rămas abandonată aproape un jumătate de secol, ca să revină la începutul războiului mondial sub „Mittel-Europa“ lui Friedrich Neumann, care însă voia să unească numai popoarele puterilor centrale ce luptau cot la cot, și în ultimul moment, în 1918, înainte de prăbușire în „Statele Unite Dunărene“ ale lui Jászai Oscar, bine intenționat, dar întârziat și cu puțin șanse de a fi înțeles nici barem în al 11 lea ceas de către compatrioții lui maghiari.

Care este situația de azi? Poporul român și a realizat programul politic național, Daco-România lui Papiu Ilarianu este fapt îndeplinit. Ravagiile războiului mondial și criza economică mondială ne-a împiedecat însă să putem da aceea splendoare și nimb noului Stat român, cum trăiește atât de drag în inimile noastre. Ideea națională n'a putut fi trăită în toată puterea ei, în cei 10 ani ce s'au scurs dela Unie. Alte state și popoare fericite pot să fie săturate de această forță, întru care au putut acționa 2-3 generații, dacă

nu mai mult, noi abia am gustat o. Vrem să trăim și să murim în Stat național și suveran cel puțin acia, cari am văzut visul național realizat.

Cât ce privește pe vecinii noștri, cari lansează acum cu frenezia lor federația Dunăreană, să ne dea mai întâiu probe că o vreau sincer și fără rezerve ascunse. În primul rând să se democratizeze și să se lupte de megalomania feudală. Să renunțe la orice veleități de megamonie și de revizionism. Și pentru ca să poată face această metamorphosă sufletească radicală, să mai aștepte câteva decenii! Poate atunci ideea confederației va fi coaptă pentru spontană realizare.

Dacă totuși necesitățile și interdependența economică ar impune federalizarea Statelor, atunci preferim deodată *Europa-Unită*. Atunci barem fotoasele economice vor fi evidente, și de-a fi să renunțăm la o parte a suveranității naționale, să renunțăm cu toții.

Sabin Mureșan.

Concertul dnei Aurelia Cionca

(m) Sâmbătă seara a avut loc în Sala Prefecturii mult așteptatul concert de piano al reputatei artiste Aurelia Cionca. În centrul preocupărilor publicului era *Rapsodia Română* a compozitorului Liszt, descoperită după 84 de ani de un mare prieten al muziciei, Dr. Octavian Beu.

„Vestitorul românesc“ din 21 Dec. 1846 scrie despre concertul lui Franz Liszt la Palat și despre această rapsodie: „...Di Liszt modulând la început cu un chip ușor tema ce lua, apoi învâpându-se, de entuziasm, se uita cu totul de sine, se părea în voia înfocatei sale imaginații, se rătăcea din frumusețe în frumusețe și nemai putând să se lupte cu focul ce-i cuprindea inima năpustea instrumentul și se scula în mijlocul aplauzelor. A luat de temă două cântece românești și le-a frământat cu variații atât de felurite și de magice încât persoanele ce erau de față neștiind cu ce să-și arate a lor mulțumire murmurau cu șială un bravo care se repeta în toată sala“...

Cronicarul de atunci bine a prins efectul rapsodiei lui Liszt. Este aceasta o apreciere laică, dar foarte sugestivă. *Rapsodia Română* conține într'adevăr toată gama calităților lui Liszt: genialitatea, fantezie bogată, elan furtunos, fior și nerv artistic, o desăvârșită măiestrie de a modula și varia temele cu captivanta-i virtuozitate. În paginile muzicale ale lui Liszt melodiile curg ca argintul viu, zvâcnesc impetuos și se revarsă tumultos, trădând o putere creatoare și imaginație excepțională. Poate tocmai rapsodiul, exuberanța și forța rezolută a compozițiilor lui Liszt captivează mai mult.

Din tot ce aveau mai arhaice și mai original, mai luminos și mai inspirat melodiile vechi ale poporului românesc un mare artist a turnat în forme noi o operă care prin perfecțiunea liniei sale arhitectonice și prin armonia ei desăvârșită deschide muzicii noastre naționale orizonturi neatrinse și nebănuite — serie dl Octavian Beu în volumul de sub tipar „*Rapsodia Română*“ de Franz Liszt, pentru care-i suntem foarte recunoscători.

Dna Cionca a executat magistral rapsodia română, desgropată din arhivele prăfuite și date uitării. Tehnica ireproșabilă, sobrietatea și stăpânirea desăvârșită a instrumentului, interpretarea strălucită a compozițiilor lui Bach, Beethoven, Brahms, Kodály, Chopin au stărnit admirația publicului auditor, sitnând pe dna Cionca sus de tot pe seara valorilor noastre artistice.

Cronica sportivă

Cuvânt înainte.

Actul sportiv, este un act gratuit. Un act generos prin urmare, de pe urma căruia, surplusul de energie care se acumulează în ființa umană, se consumă într'un nobil entuziasm.

Iată de ce într'o civilizație modernă, ca și în perioada clasică a stăpânitorilor lumii vechi, îndeletnicirea sportivă a ocupat totdeauna un rol de frunte în mișcarea socială a popoarelor.

Conduși de aceste principii, inaugurăm și noi la acest ziar o cronică sportivă, în care cititorii vor afla cea mai variată și mai rapidă informație de ordin sportiv. Iar sportului îi păstrăm în întregime definiția pe care i-a dat-o d. I. Cantacuzino la conferința recentă pe care a ținut-o la Fundația Carol din București: „Sportul este actul gratuit creator, perfecționat pentru că el isvorește din surplusul de energie al indivizilor”.

Și în sport America este mai tare.

20 recorduri mondiale doborâte în ultimul an.

Cu prilejul olimpiadei dela Los Angeles din 1932, se va întruni Comitetul federației internaționale de atletism pentru a proceda la omologarea recordurilor mondiale doborâte dela congresul ținut la Berlin în 1930 și neomologate până în prezent.

Lista celor 20 recorduri mondiale doborâte se prezintă astfel:

100 yarde: F. Wykoff (America) 9" 4.
Cursa de șase mile: P. Nurmi (Finlanda) 38" 36" 4.
1000 m.: J. Ladoumegue (Franța) 2' 36" 5.
1000 m.: J. Ladoumegue (Franța) 3' 49" 2.
3/4 de milă (1206 m.): J. Ladoumegue (Franța) 3' 00" 6.
O milă: J. Ladoumegue (Franța) 4' 09" 2.
2000 m.: J. Ladoumegue (Franța) 5, 21" 8.
20 km.: P. Nurmi (Finlanda), 1' 14" 38" 4.
25 km.: Martelin (Finlanda) 1' 22" 28" 8.
120 yarde-garduri: S. Anderson (America) 14" 4.
25 km. marș: Valente (Italia) 2' 03" 49".
3 ore marș: Valente (Italia), 24 km. 275 m.

Stafeta 4+1500 m.: Echipa națională a Angliei, 15' 55" 3.

Aruncarea discului: C. Kreuz (America) 51,03 m.

Aruncarea suliței: M. Jarvinen (Finlanda) 71,57 m.

Săritura în lungime: Nambu (Japonia) 7,98 m.

Săritura cu prăjina: Graber (America) 4,82 m.

Decathlonul: A. Jarvinen (Finlanda) 8.255,574 puncte.

Pe țări, lista statelor deținătoare de recorduri este:

America 6 recorduri.
Franța 5 recorduri.
Italia 2 recorduri.
Japonia și Anglia cu câte un record.

Cele 5 recorduri mondiale deținute de Franța sunt datorite lui Ladoumegue, care deține astfel la rândul său recordul mondial individual al acestui clasament.

Așii tuturor ramurilor de sport.

Perioada de iarnă este un anotimp al clasificărilor în toate domeniile. Un ziar francez făcând o anchetă în cercurile sportive internaționale stabilește în felul următor pe cei trei atleți mai buni din toate domeniile sportive:

TENNIS: 1) Cochet (Franța), 2) Hellen Moody Wills (USA), 3) Tilden (USA).
BOX: 1) Schmelling (Germania), 2) Sharkey (USA), 3) Walker (USA).
ATLETISM: 1) Ladoumegue (Franța), 2) Jaervinen (Finlanda), 3) Wykoff (USA).
CICLISM: 1) Guerra (Italia), 2) Michard (Franța), 3) Falk Hansen (Danemarca).
NATAȚIE: 1) Tarris (Franța), 2) dr. Ba-

rany (Ungaria), 3) Makino (Japonia).

SPORTURI DE IARNA: 1) Sonja Henie (Norvegia), 2) Thunberg (Finlanda), 3) Brunet-Joli (Franța).

FOOT-BALL: 1) Orsi (Italia), 2) Andrade (Uruguay), 3) Hiden (Austria).

SCRIMA: 1) Lemoine (Franța), 2) Piller (Ungaria), 3) Buchard (Franța).

LUPTE GRECO-ROMANE: 1) Rigoulot, (Franța), 2) Hostein (Franța), 3) Nosseir (Egipt).

Nici un român între toți aceștia. Franța deține locul prim cu cinci locuri, Germania, un loc, Italia două locuri, Norvegia unul.

„Universitatea” din Cluj va începe în curând antrenamentul de primăvară.

Cluj 25. În legătură cu echipa de fotbal a Universității din Cluj s'au colportat în ultima vreme o sumedenie de știri tendențioase, pură du-se în circulație svonul că mai mulți jucători internaționali vor părăsi acest club pentru a se înscrie în alte asociații sportive. Pentru clarificarea situației, ne-am adresat celor mai cunoscuți jucători ai echipei, cari ne-au răspuns următoarele:

SEPI, căpitanul echipei naționale, consideră aceste svonuri de simple uneltiri isvorâte din spiritul de concurență nepuțințioasă. „Nimic nu poate compensa onoarea de a juca într'o echipă universitară, care este și — am putea spune — deținătoare a campionatului național”.

SFERA, simpancul și robustul fundaș al lui „U” a schițat doar un gest de mână care tradus în cuvinte înseamnă: „câinii latră, caravana trece”.

TABAC, extremul din stânga al echipei „U” care a suferit o crăpătură la fractură de picior la matchul pentru cupa României, care a avut loc la București, este aproape restabil. Nu este exclus ca să și reia locul atât de temut de către adversari.

Echipa C.A.O. Orléans a obținut o strălucită victorie la Paris.

Paris, 25. În cursul zilei de Sâmbătă, echipa orădană și-a măsurat puterile cu campiona Franței, echipa Racing Club din Paris. Prin această victorie, jucătorii dela granița de vest au câștigat un titlu binemeritat de reclamă pentru statul român. Rezultatul este 2:1 pentru C. A. O.

În legătură cu acest turneu conducerea clubului C. A. O. a dat un comunicat în care arată că jucătorii Ripensiei Ciolac și Burger au plecat din proprie inițiativă în Franța și nu vor juca în completul orădan decât după ce vor fi obținut permisiune dela clubul lor.

Un nou record mondial dat.

Frankfurt. — Azi au avut loc în acest oraș concursuri atletice cari s'au ținut pe o arenă acoperită.

Hirschfeld, campionul mondial pentru aruncarea greutății și-a bătut propriul său record cu 3 cm., realizând o performanță de 16 m. 10 cm.

Ieri a avut loc la Cluj campionatul național de patinaj

O mare gală a sporturilor de iarnă, cu participarea concurenților dela Budapesta și Viena.

Cluj, 25. Cu ocazia împlinirii a 70 de ani dela înființarea societății de patinaj, în parcul orașului din Cluj s'a desfășurat o serbare frumoasă care a adăpostit în cadrul ei și concursul național de patinaj. Comitetul de organizare a invitat cu această ocazie pe cei mai excelenți patineuri din Budapesta și Viena ca să ia parte și ei la acest concurs.

În dimineața rece și solemnă, un public foarte numeros a ținut ca să asiste la desfășurarea programului: Rezultatele sunt următoarele:

Viteză: 1. Vartenberg, Tennis Club Cluj 175,70 puncte;
2. Covaci Iuliu, Tennis Club, Cluj 176,62 puncte;
3. Papp Vasile, K. K. S. Cluj 178,80 puncte.

La 5000 m. concurs de viteză, Covaci Iuliu dela Tennis Club din Cluj a corectat recordul românesc, realizând un timp de 10 m. 17,05 sec.

La competițiunea internațională, care a avut loc, participanții dela Budapesta s'au dovedit a fi mai buni

decât patineurii români numai cu o diferență de timp de 10 și 20 sec. Performanțele sunt următoarele:

1. Vintmar la 500 m. 48,7 sec.
2. Vita la 1500 m. 2 m. 40,1 sec.
3. Vîta la 5000 m. 9 m. 42 sec.

Patinaj artistic.

1. Beke Vasile K. K. S. Cluj.
2. Horos K. K. S. Cluj.
3. Haberman, Brașov.

Patinaj artistic, dame.

1. Csorba Titl, Clubul sportiv Tg-Mureș.
2. Pop, Brașov.
3. Kis Magda, Tg-Mureș.

Senzația zilei au fost dsoara Dietz din Viena și Pataki Dionisiu din Budapesta, cari, au executat în cadrul patinajului artistic, exhibițiuni cari s'au văzut pentru prima oară la Cluj. Dsoara Dietz este abia de 15 ani.

În cuplu, budapestanii, prin Gallo și Dlinger, au reușit să justifice pe deplin în fața publicului clujan, recordul mondial obținut de Ungaria în această ramură a sportului.

ULTIMELE ȘTIRI

— La Los Angeles unde se ține o-bicinuita olimpiadă, va participa probabil și Ungaria, care se ține că își face o propagandă excelentă prin sport. Cercurile oficiale fac toate pregătirile pentru a se putea strânge suma necesară acestei participări. Germania care nu a putut să participe din motive financiare, a primit în zilele trecute o notă prin care i-se aduce la cunoștință că toate cheltuielile vor fi suportate de către America. Odată cu această notă au primit însă dela unchiul Sam. și un cec. Pentru că să nu fie vorba, vorbă, și cuvântul nămice.

România va juca în primăvară 4 matchuri internaționale de foot-ball.

De curând a fost întocmit programul mathurilor internaționale, cari vor avea loc în primăvară. Trei din ele se vor juca la București iar unul la Belgrad. Si anume:

8 Maiu Austria România amatori, la București.
29 Maiu Ungaria România amatori, la București.
12 Iunie Franța—România la București.
25 Iunie match pentru Cupa Balcanică la Belgrad.

SKY.

BRĂȘOV. — În prima jumătate a lunii Februarie va avea loc la Brașov mari serbări sportive și campionate de ski.

Batalionul Vânătorilor de Munte, de sub comanda dlui colonel Strat a și început amenajările părții din partea de vest a dealului Warte.

Va participa după toate probabilitățile și M. S. Regele.

BOX.

Boxeurii români FULEA și COVA I vor disputa în zilele acestea câteva matchuri la Paris, cu niște adversari cari încă nu au fost fixați.

Deasemenea SPACOV, intenționează a se așeza definitiv în Franța. Titlul de campion român la toate categoriile va rămâne astfel vacant, stimulând noi energii în spre arena pugilistică.

Matchul de foot-ball interorășenesc VIENA—PARIS a avut loc în cursul zilei de ieri la Paris în fața unui public de 22.000 spectatori.

Rezultatul este 5:1 (2:1) în favoarea vienezilor.

Somogy—Jugoslavia 4:2 (3:1). Cu tot frigul a asistat un public care a depășit cifra de 6000.

Azi Somogy a jucat cu echipa Beogradsky cedând în fața sârbilor cu un scor de 8:2. În prima repriză rezultatul a fost de 4:0. Cercurile sportive maghiare justifică această înfrângere prin faptul că jucătorii lui Somogy erau extrem de obosiți.

Între 4—13 Februarie are loc la Lake Placid a treia olimpiadă a sporturilor de iarnă. Statele europene au avut mari greutăți până când s'au putut decide ca să participe. Criza financiară nu a permis decât câtorva țări europene ca să-și expedieze reprezentanții dincolo de Ocean.

Până acum s'au anunțat 13 națiuni cu 323 de concurenți.

În primul rând sunt Statele-Unite cu 76 de participanți iar după aceea urmează Canada cu 65.

Campioni europeni la patinaj artistic sunt: la bărbați, Schafer, iar la femei Sonia Henie, campiona mondială din anul trecut. Ambii vor încerca să câștige campionatul mondial dela Lake Placid.

Ziarul „Vestul” în măsură să cunoască amănunte interesante din bucătăria singurei noastre grupări profesionale, publică o convorbire cu internaționalul M. Taenzer, care de prezent își irosește talentele în serviciul footballului maghiar. Taenzer a declarat că este sătul de corvoada pe care o face la Budapesta și că abia așteaptă luna August, când îi expiră contractul, pentru a se întoarce la Timișoara.

Organul timișorean anunță poposirea lui Taenzer la „Ripensia”, sub rezerva obișnuitului — „dacă clubul profesional îi va putea satisface pretențiile modeste”.

Recepția cavalerilor ordinului Ferdinand Luptătorii pentru Unitate sunt cu toții strănși în jurul Coroanei.

M. S. Regele Carol II a ținut printr-o înțeleaptă hotărâre să inaugureze în ziua Unirii Principatelor recepția anuală a celor decorați cu ordinul Ferdinand I pentru meritele avute la reunirea provinciilor.

Este un pas mai mult făcut pentru cimentarea unității sufletești și pentru străngerea legăturilor între Coroană și fruntașii neamului.

S-au uitat pentru câteva ceasuri adversitățile și rivalitățile personale și au reeșit în deplină splendoare cele două principii fundamentale ale Statului nostru:

Hotărârea fermă a păstra în sfântă unire integritatea Statului și unitatea sufletească a neamului și

alipirea plină de devotament și iubire a tuturor provinciilor în jurul Coroanei, simbolul autorității și a unității naționale.

Cu această ocazie a avut loc o fastuoasă recepție la Palatul Regal, la care au participat toți cei decorați cu acest ordin.

La începutul serbării fiecare decorat al ordinului, a fost condus de către un ofițer de gardă în sala de recepție. În hall au fost conduși aceia cari erau decorați, iar în bibliotecă aceia cari încă nu primiseră insignele.

La orele 9 și 10 și-a făcut apariția M. S. Regele, însoțit de Marele Voievod Mihai și de M. S. Regina Maria. Au intrat cu toții în bibliotecă. Regele purta uniforma Vânătorilor de Munte, verde cu brun Marele cordon Ferdinand, ofițeria și medalia precum și decorația Mihai Viteazul.

M. S. Regina Maria, a apărut într-o rochie neagră, cu colanul Ferdinand.

Marele Voievod Mihai avea uniformă albastră de elev al școlii militare.

M. S. a remis personal insignele tuturor acelor cari încă nu le aveau. S'a întreținut pe urmă cu Patriarhul, iar pe urmă a vorbit foarte mult cu d. Maniu, cu care s'a întreținut cordial. M. S. a mai vorbit apoi cu dnii Mironescu, Vaida, Duca, Mihai Popoviciu, Goga, Hațieganu și Tilea.

M. S. Regina Maria deasemenea a făcut cercele întreținându-se mai mult timp cu Patriarhul, cu d. Duca și cu Episcopul Hossu.

După acestea s'a trecut pentru fotografiere în sala de muzică a Reginei Elisabeta. La bufet M. S. Regele a ținut celor decorați următorul discurs:

Discursul Regal.

Domnilor, ne-am întrunit azi aceluși carul poartă acest semn al luptătorilor pentru unitatea națională. Pentru Mine, a fost o deosebită bucurie ziua creierii acestui ordin, fiindcă sunt poate unul dintre cei puțini cari au

cunoscut gândul iubitelui meu părinte de a face o decorație care să impodobască plepturile acelor cari au luptat și cari au suferit pentru cauza națională.

Am ales această zi de 24 Ianuarie spre a fi împreună cu toți în jurul Meu, căci în această zi s'a înfăptuit pentru prima dată gândul care azi vă unește cu toți la un loc, — acest gând al Unirii tuturor țărilor surori, gând atât de înălțător încât sufletul Meu tremură de fiecare dată când se gândește la el.

Cu același entuziasm și aceeași dragoste, mă gândesc că azi văd în jurul Meu reprezentanții tuturor fracțiunilor politice. Doresc să văd în această unire în jurul Meu un frumos augur pentru viitor și un semn că cu același simț al datoriei și al răspunderii, toți vor ști să-și întindă mâna și să lupte pentru o singură cauză și o singură credință: TARA NOASTRA.

Trăiască România!

(Aplauze puternice, urale și ovațiuni).

După discurs M. S. Regele a mai schimbat câteva cuvinte cu cei din jur și pe urmă s'a întreținut iarăși foarte mult cu d. Maniu, cu d. Mihai Popoviciu, Mironescu, Coltor, Voicu Nițescu și cu cei opt condamnați la moarte din procesul Zaharia Munteanu, cari au fost prezentați M. Sale de către d. Alexandru Vaidavoevod.

D. Iorga s'a întreținut mai mult timp în salonul roșu cu d. Mironescu. Atmosfera generală a fost plăcută. M. S. Regele a fost primit la apariție cu urale și cu ovații nesfârșite.

Presă a înregistrat ca aspecte neobișnuite ale acestei serbări conversațiunile cari au avut loc între toți șefii diferitelor partide și fracțiuni politice.

M. S. Regele s'a retras la orele 11.30.

Recepția de ieri este considerată de către toată lumea ca un mare succes politic. Presă din Capitală comentează cu mult interes atențiunea de care s'a bucurat d. Maniu din partea M. Sale.

D. Tilea se întoarce la Cluj cu rapidul de seară. Dnii Maniu și Valda au rămas și pentru ziua de azi în Capitală.

Vine d. Argetoianu acasă. Ministrul nostru de interne a părăsit Londra pentru a se întoarce în țară. La întrebările ziaristilor dsa a răspuns că nu a călătorit decât cu scop informativ. Dsa este așteptat la Paris de către d. Dinu Cesianu.

Situația politică.

Dl Iorga zice că ferește oamenii prin... numirea lor de miniștri „fără treabă” și subsecretari de stat poeți la industrie, ca să învețe probabil raționala industrializare a poeziei. Și nici măcar n'a consultat dl Iorga în această materie de producție națională pe dl Oct. Goga cu mustul mucegăit.

Ori câți miniștri ar mai numi dl Iorga în ciuda și lipsa dlui Argetoianu tot nu scapă de fantoma care îl persecută de atâta vreme: de-a fi în curând fost primministru.

Opinia publică cere o urgentă plecare a acestui guvern, în care domină cea mai perfectă disonanță, iar masele — mai ales în Ardeal — pretind cu hotărâre începerea unei campanii violente de răsturnare. Nu credem că se va ajunge până acolo fiindcă nu este guver-

nul așa de tare ca să trebulască o desfășurare energică de forțe, dar nu o credem pentru că știm grija mare care o poartă anumite cercuri pentru binele țării și care va înlesni în curând înlocuirea acestui caraghioslăc cu ceva serios.

De altfel în curând se va întoarce din străinătate titularul președenției de Consiliu, dl Argetoianu și atunci vom asista la o delicioasă punere la punct, sistem pumn, a intermarului primministru N. Iorga, sau poate se va petrece din nou o scenă hsterică cu adevărate lacrimi versate într'un cabinet de lucru discret?

Ori ce s'ar întâmpla ne place să ghicim. că, dl N. Iorga nu va mai fi în curând și nici odată primministru.

Aelit.

ȘTIRI

A 66-a sesiune a Ligei Națiunilor

GENEVA. Azi la orele 11 a. m. s'a deschis a 66-a sesiune ordinară a Ligei Națiunilor. Ședința a fost prezidată de dl Paul Boncour, delegatul Franței. Au avut loc desbateri preliminare atât în ședința secretă cât și în aceea publică.

Noi restricțiuni economice în Ungaria.

Sâmbătă a apărut în Mon. Of. din Ungaria ordonanța despre noi și severe restricțiuni de import în Ungaria. Conform acestei măsuri — ținută până la apariție în cel mai mare secret — nu se mai admite importul lemnului de foc, cherestea, uleiuri, fructe și alte produse decât prin permise speciale de import.

Măsura asta arbitrară lovește grav exportul României în Ungaria. Ministrul nostru la Budapesta, d. Grigorcea s'a sesizat imediat protestând energic contra acestei măsuri care violează tratatul nostru comercial cu Ungaria, prin care exportul nostru a fost deja contingentat.

Din această măsură se prevede o eventuală înăsprire și a legăturilor noastre politice.

Cluj, 25. Ieri a avut loc în sala primăriei din Cluj adunarea generală a pensionarilor din Ardeal. S'a protestat împotriva jurnalului consiliului de miniștri din 22 Dec., anul trecut, prin care s'au redus pensiile cu 40—50%.

Până la votarea noii legi de armonizare s'a cerut suspendarea curbei de sacrificiu pentru pensii.

S'a prezentat delegați din întreg Ardealul, iar județele cari nu au fost reprezentate au trimis telegrame de adeziune.

S'a expedit o telegramă omagială M. Sale Regelui, iar pentru guvern s'a votat o moțiune, cu toate doleanțele pensionarilor.

S'a mai hotărât ca toate asociațiile județene să verse 20% din încasările lor pentru biroul central dela Cluj.

Cluj, 25. Ieri la orele 10 a avut loc în sala Camerei de Comerț din loc a doua întrunire a bancherilor din Ardeal. Ședința a fost deschisă de către d. Petre Dreghiețiu președintele „Solidarității”. Au continuat discuțiile asupra conversiunii, iar la urmă s'a dat deplină putere comisiei alese pentru a lucra.

Ziua de ieri a fost serbată în întreaga țară cu o deosebită solemnitate. La Cluj s'a oficiat câte un Te-Deum la ambele biserici românești, iar după aceea în fața Universității, generalul de corp d. Prodan, înconjurat de dnii generali Batâr și Stratulescu precum și de dnii coloneli Șova și Silny au primit defilarea companiei de onoare.

Comuniștii din San-Salvador au reușit să câștige puterea pentru câteva zile. Vase de război americane și englezești s'au îndreptat spre porturile acestui ținut pentru potolirea răscoalei.

Intre comuniștii și Hitleriștii din Berlin au avut loc ieri sângeroase lupte de stradă de pe urma cărora sunt doi morți și mai mulți răniți.

Senatorul Borah într'un interview dat presei americane preconizează retragerea Statelor-Unite dela discutarea tuturor problemelor europene.

Ieri a avut loc adunarea generală a sindicatului ziaristilor din București. Vechiul comitet a fost reales.

D. ministru Cantacuzino a fost promovat doctor honoris causa al Facultății de Medicină dela Atena.

Conferința internațională a vinului va avea loc din 7—11 Martie la Paris. Vor participa 29 de state.

Guvernul austriac desminte știrea că s'ar pregăti o nouă încercare de revoluție a Heimwehrului. Toate măsurile au fost luate pentru deplina asigurare a liniștei.

Demisia apropiată a dlui Eric Drumond, secretarul general al Ligii Națiunilor este confirmată de către Journal de Geneve.

Radio și informațiunile.

Suntem abonați la Radio aproape dela început. Cu toate acestea, obligațiunile profesionale ne silesc ca să ascultăm posturi streine pentru a ne pune la curent cu evenimentele zilei. Toate centrele europene, difuzează zilnic, informațiuni variate și recente asupra întâmplărilor în curs. Budapesta și-a făcut chiar o specialitate din aceasta, dând Duminică seara, cea mai variată cronică sportivă. Numai postul dela București se încapăținează a rămâne la nivelul unei doici sentimentale.

Astfel pe ieri seară la orele 19 erau anunțate informațiuni, cari trebuiau să ocupe zece minute. Au fost evenimente suficiente în cursul zilei pentru ca publicul să aibă îndreptățirea de a aștepta în fața haut-parleurului. Am așteptat și noi, dar speakerul bucureștean după ce a executat semnalul orar, a declarat pauză de zece minute, uitând chiar și de mustarul „Flora”.

Denunțăm acest caz Direcțiunii postului nostru de emisiune și cerem ca pe viitor să se observe o mai mare solicitudine pentru auditori.

Căci altfel chestia seamănă cu o tragere pe sfoară.

ABRUD. — Ieri a avut loc în acest oraș un concurs de sky organizat de către Batalionul 5 Vânători de Munte. Programul este următorul:

- Concurs pe 12 km. pentru seniori.
- Concurs pe 6 km. pentru doamne.
- Concurs pe 6 km. pentru juniori.
- Concurs pe 3 km. pentru domnișoare.
- Cursă de slalom pentru toate categoriile pe un traseu de circa 1000 m.

Aceste probe vor urma concursului de patrulare militară pe 15 km. și concursului pe 12 km. pentru ofițeri, reangajații și trupa Batal. 5 V. M.

Cu această ocazie se va organiza exhibițiunile de sănătate, individuale și pe echipe, precum și un concurs de patinaj figuri, individual și perechi. Azi s'au terminat la Budapesta concursurile naționale de tenis pe arenă acoperită. La simplu domni s'a clasat primul d. Kehrling Bela, iar la simplu doamne, Hangerten Magda. Salvarea nu a înregistrat nici un accident pe ziua de ieri.

REDACTOR RESPONSABIL:
BAZIL GRUIA

Cețiți și plățiți
„CHEMAREA”